

Guía Docente			
Datos Identificativos			2020/21
Asignatura (*)	Xestión dos servizos da Enfermaría	Código	661G01021
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria
Idioma	Galego		
Modalidade docente	Híbrida		
Prerrequisitos			
Departamento	Ciencias da Saúde		
Coordinación	Uriel Latorre, Pablo	Correo electrónico	pablo.uriel@col.udc.es
Profesorado	Uriel Latorre, Pablo	Correo electrónico	pablo.uriel@col.udc.es
Web			
Descripción xeral	O propósito xeral da materia é capacitar ao alumno para traballar dentro dunha organización ou sistema tendo en conta o medio socioeconómico en que ésta se desenvolve, así como por ao seu alcance os métodos e as técnicas utilizados polas ciencias administrativas para integrar os coñecementos adquiridos noutras disciplinas coa finalidade de prestar un servizo de calidade a un custo adecuado e incrementar o desenvolvemento persoal, profesional e da institución ou sistema		
Plan de continxencia	2. Metodoloxías Todas as metodoloxías desenvólvense de forma síncrona y no presencial.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Identificar o proceso evolutivo do pensamento administrativo e a súa aplicación ós servizos actuales de saúde e de enfermaría, describindo as diferentes correntes do proceso e a súa aportación á xestión dos servizos de saúde e de enfermaría.		A53 B8	C1 C4
Describir as características dos sistemas sanitarios existentes, explicando e analizando o sistema sanitario español e galego e o papel da enfermeira dentro dos mesmos		A53 B3 B8 B11	C1 C4 C10
Interpretar as etapas do proceso de xestión e a súa aplicación ós servizos de saúde e de enfermaría, analizando o enfoque de planificación por necesidades.		A53 A54	B1 B3 B8 B11 B12
Valorar as características dos diferentes tipos de organizacións e estruturas organizativas dos servizos de saúde y de enfermaría.		A53 A54	C1 C4 C11 B11 B12

Describir e analizar as diferentes teorías sobre liderazgo e a súa aplicación ós servizos e ós coidados enfermeiros.	A53 A54 B5 B7 B8 B11 B13	B1 B3 C4 C12	C1
Describir e analizar os principios, elementos e métodos de garantía de calidade asistencial. Explicará a importancia de: indicadores, criterios e estándares na avaliación da calidade.	A53 A54 A55	B1 B2 B3 B5 B7 B8 B12 B13 B18 B21 B22	C1 C4 C11

Contidos		
Temas	Subtemas	
Marco de referencia e conceptual da administración como ciencia. Administración e xestión dos servizos de saúde	Introducción á perspectiva da Administración como ciencia. Teorías clásicas y modernas e a su aplicación nos servicios de salud	
Funciones e modelos de xestión dos servizos de saúde e de enfermaría	Conceptos básicos sobre sistemas de salud. Análisis comparativo dos distintos modelos sanitarios. Sistema de salud español e gallego. Papel de la enfermera. Planificación dos servicios de salud e de enfermaría. O proceso administrativo. Aplicación. Modelos de xestión institucionais. Planificación basada en las necesidades. Riesgo, necesidad y demanda. Técnicas de planificación	
Estudio das organizaciones. A organización dos servizos de saúde e de enfermaría.	Conceptos básicos de organización. Organización dos servicios de salud e de enfermaría. A estructura en las organizaciones de salud e de enfermaría. Elementos de organización específicos de los servicios de enfermería. Sistemas de organización del trabajo de las enfermeras en los diferentes niveles asistenciaños.	
A dirección e liderado nos departamentos de enfermaría e na xestión de coidados	O liderado. Definición e tipos. Toma de decisiones. Definición de la toma de decisión. Tipos y métodos de toma de decisiones y dirección de grupos. A motivación. A comunicación. Sistemas de comunicación e información más utilizados.	

Evaluación, control e calidad da atención sanitaria e dos coidados de enfermaría.	O control nas organizacións. Tipos de control. Control interno e control externo. Instrumentos e ámbito de control. Compoñentes da calidad dos servicios sanitarios. Enfoques da valoración da calidad. Garantía de calidad nos servicios de enfermaría. Indicadores, criterios estándares de calidad.
---	--

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A53 A54 A55 B18 C4 C12	21	31	52
Análise de fontes documentais	A53 A54 B1 B3 B5 B8 B12 C11	2	15	17
Traballos tutelados	A53 A54 A55 B1 B2 B3 B5 B7 B8 B11 B12 B13 B21 B22 C1 C10 C11	18	60	78
Actividades iniciais	C4	1	0	1
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe gravarase cada clase en vídeo coas diapositivas correspondentes, semanalmente enviarase aos estudiantes. As sesións en Teams utilizaranse para a resolución de dúbdidas.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese emplegar como introducción xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudiantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción

Traballos tutelados	A atención personalizada relacionada cos traballos ten como finalidade orientar os estudiantes na realización dos traballos. .O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira non presencial, a través de Teams ou Skype, ou a través do correo electrónico
---------------------	---

Avaliación				
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación	
Traballos tutelados	A53 A54 A55 B1 B2 B3 B5 B7 B8 B11 B12 B13 B21 B22 C1 C10 C11	A realización dos traballos tutelados será obrigatoria. A avaliación dos traballos inclúe a valoración de competencias específicas e transversais. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. Suporá o 20% da cualificación final. para a avaliação dos traballos seguiranse criterios de calidad sobre:presentación, estrutura, contidos, bibliografía e exposición oral, de se realizar	100	

Observacións avaliación
Os criterios de avaliação son os mesmos para a segunda oportunidade, estudiantes con matrícula parcial e adianto de oportunidade.

Fontes de información	
Bibliografía básica	
	<ul style="list-style-type: none"> - Rol de Enfermería ().. - Enfermería Clínica ().. - Metas de enfermería ().. - TEMES MONTES JL (2007). Gestión hospitalaria. 2ª ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana - PINEAULT R., DAVELUY C (1994). La Planificación Sanitaria. Conceptos, Métodos, Estrategias. 2ª ed. Barcelona: SG editores - MONPART GARCÍA M.P, DURÁN ESCRIBANO M (2009). Administración y gestión. Madrid: DAE - MONPART M.P (2003). Administración de los Servicios de Enfermería. Barcelona: Masson - MINISTERIO DE SANIDAD Y CONSUMO (1990). Organización del equipo de Atención Primaria. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo. Instituto Nacional de la Salud - MARRINER TOMEY A (2001). Guía de Gestión y Dirección de Enfermería. 6ª ed. Barcelona: Harcourt - MASON E.J (1988). Normas de calidad en enfermería. Barcelona: Doyma - LOPEZ CASASNOVAS G (2001). El control de Gasto Sanitario. Springer. Barcelona - (1986). LEY 14/1986 de 25 de Abril, GENERAL DE SANIDAD . B.O.E. 29 de Abril de 1986 - LAMATA F, CONDE J, HORNO J (1994). Marketing sanitario. . Madrid: Díaz de Santos - GONZALEZ DAGNINO A. (1994). Administración por Objetivos. . Madrid: Fondo de Investigaciones Sanitarias de la Seguridad Social - ELOLA SOMOZA J (2001). Política Sanitaria Española. Madrid. Díaz de Santos - DONABEDIAN A (1991). La calidad de la atención médica: definición y métodos de evaluación. México: La Prensa Médica Mexicana - CHIAVENATO I (2006). Introducción a la teoría general de la administración. 5ª ed. . México: McGraw-Hill Interamericana - BALDERAS M (2004). Administración de los Servicios de Enfermería. 3ª ed. México: Interamericana - ALFARO LEFEVRE R (2003). Aplicación del Proceso Enfermero: fomentar el cuidado en colaboración. 5ª ed. . Barcelona: Masson - Todo Hospital ().. - Calidad asistencial ()..

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía/661G01003

Bases para a interpretación do coñecemento científico/661G01008

Enfermaría Comunitaria I/661G01014

Ética profesional, marco legal e filosofía do coidado/661G01016

Enfermaría Clínica I/750G01034

Enfermaría Clínica II/750G01035

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermaría clínica III/750G01017

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías